

системи партнерських відносин між державою і приватним сектором, яка дозволить стимулювати залучення інвестицій в інноваційну сферу. Стимулювання державою виявлення можливостей активізації інвестиційного, кредитного та фінансового забезпечення розвитку інновацій, поєднання різних методів та форм залучення фінансових ресурсів із різних джерел дозволить домогтися вагомих результатів науково-технічної та інноваційної діяльності.

Список бібліографічних посилань

1. Бойко К. К. Теоретичні основи механізму інноваційного розвитку підприємств регіону. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2013. № 2 (49). С. 14–20.
2. Тішакова І. П., Безгін К. С. Формування напрямків інноваційного розвитку економіки України. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ*. 2011. Т. 3, № 3. С. 201–209. URL: <http://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/article/view/2150/2184> (дата звернення: 28.04.2017).
3. Державна служба статистики України: офіц. веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 28.04.2017).
4. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів/за заг. ред. В. І. Полохала. Київ: Парлам. вид-во, 2009. 632 с.
5. Державний фонд фундаментальних досліджень: стара версія сайту URL: <http://www.dffd.gov.ua> (дата звернення: 28.04.2017).

Одержано 03.05.2017

УДК 330.3

Марія Юріївна Коцарь,

студентка 4 курсу Сумської філії ХНУВС

Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Бутенко В. М.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Досвід розвинених країн свідчить про те, що корінні перетворення у сфері продуктивних сил, поява нових комбінацій факторів виробництва, широкі впровадження нововведень стали нормою сучасного економічного життя. І якщо інноваційний підхід відіграє зростаючу роль у розвинених країнах, то в сучасній Україні в умовах подолання кризи і виходу на траєкторію сталого зростання переоцінити значення інноваційного розвитку складно.

Сьогодні понад 90 % продукції, яка виробляється в Україні, не має відповідного науково-технологічного забезпечення. Як наслідок, вітчизняна продукція стає все менш конкурентоспроможною, а в експорті зростає частка мінеральної сировини і продукції, отриманої після її первинної переробки. За останнє десятиліття Україна має середнє значення експорту високотехнологічної продукції на рівні 5 % (для порівняння, частка високотехнологічного експорту Франції становить 25 %; Німеччини – 14%; Румунії – в середньому 10 %; Польщі – близько 7 %). Це досить низький показник для країни, яка з довгі роки мала одну з кращих позицій у світі за науковим кадровим потенціалом.

Стає очевидним, що основним чинником, який робить нашу країну неконкурентоспроможною в сьогоденному глобальному світі, є сповільнення інноваційної діяльності. Зокрема, в Україні частка підприємств, які займаються інноваційною діяльністю у 2015 році становила орієнтовно 17,3 %, тоді як у країнах Європейського Союзу їх частка сягає до 70 відсотків. Слід також наголосити на тому, що значна частка інновацій, як і інвестицій, здійснювалася у галузях, які мають невисоку інноваційну спрямованість. У розрізі видів економічної діяльності слід виокремити підприємства з виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів (47,5 %), авто-транспортних засобів, причепів і напівпричепів (38,2 %), комп'ютерів, електронної та оптичної продукції (37,5 %), інших транспортних засобів (36,1 %), коксу та продуктів нафтопереробки (28,6 %), електричного устаткування (28,2 %) [1].

Основними чинниками, які обумовлюють недостатній розвиток інноваційної діяльності, є такі: недосконалість законодавства в частині стимулювання з боку держави науково-технологічної та інноваційної діяльності; відсутність сформованої інноваційної інфраструктури, яка б із залученням промислового, банківського та торговельного капіталу поєднувала ланки «освіта» – «наука» – «виробництво»; відсутність системи стимулюючого інноваційного пільгового оподаткування; високий економічний ризик залучення інвестицій до сфери високотехнологічного виробництва [2].

Міжнародною практикою визначено типи стратегій інноваційного розвитку: стратегія перенесення, яка полягає у використанні зарубіжного науково-технічного потенціалу і перенесення його досягнень на терени власної економіки; стратегія запозичення, сутність якої полягає в освоєнні виробництва високотехнологічної продукції, що вже виробляється в інших країнах, шляхом використання власної дешевої робочої сили та існуючого науково-технічного потенціалу; стратегія нарощування, при якій використовується власний науково-технічний потенціал, залучаються іноземні вчені й конструктори, досягається інтеграція фундаментальної і прикладної науки. [2].

На сучасному етапі розвитку економіки України реалізуються перші 2 підходи, оскільки відсутні значні фінансові ресурси, які були б спрямовані на власні науково-технічні розробки та дослідження. Зокрема, у 2015 р. на інновації підприємства витратили 13,8 млрд грн, у т. ч. на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення – 11,1 млрд грн, на внутрішні та зовнішні науково-дослідні розробки – 2,0 млрд грн, на придбання інших зовнішніх знань (придбання нових технологій) – 0,1 млрд грн та 0,6 млрд грн – на навчання та підготовку персоналу для розробки та запровадження нових або значно вдосконалених продуктів та процесів, діяльність щодо ринкового запровадження інновацій та інші роботи, пов'язані зі створенням та впровадженням інновацій [1]. Крім того, слід зазначити, що стратегії перенесення та запозичення несуть загрози, пов'язані з тим, що шляхом трансферу до країни надходять морально застарілі технології.

Для створення реальних умов для переходу економіки України на інноваційну модель розвитку, державі доцільно, насамперед, звернути увагу на створення механізмів покриття інноваційного ризику. З цією метою на державному рівні необхідно розробити такі заходи:

- 1) створити умови для капіталізації інтелектуальної власності;
- 2) запровадити систему стимулів, яка сприяла б залученню вітчизняних і зарубіжних інвесторів, банків, а також великих підприємств до інвестування засобів в розвиток венчурних (ризикованих) інноваційних фірм і проектів;
- 3) розробити чітку систему надання державних гарантій по кредитуванню перспективних інноваційних проектів.

За умов реформування економіки України перехід на інноваційну модель розвитку означає, насамперед, пошук нових джерел фінансування для активізації інноваційної діяльності, одним з яких буде створення нових господарсько-територіальних утворень, які сприятимуть залученню приватного бізнесу до фінансування науково-дослідних розробок і процесу впровадження нових технологій у виробництво.

Список бібліографічних посилань

1. Наукова та інноваційна діяльність України: статист. зб./відп. за вип. О. О. Кармазіна. Київ, 2016. 257 с.
2. Бондар М. І. Інвестиційна діяльність. Методика та організація обліку і контролю: монографія/М-во освіти і науки України, Держ. ВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». Київ: КНЕУ, 2010. 254 с.

Одержано 03.05.2017

УДК 330.341

Анастасія Сергіївна Левченко,

студентка 3 курсу Сумської філії ХНУВС

Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Бутенко В. М.

СПЕЦИФІКА ПРОЯВУ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Соціальна відповідальність виступає невід'ємним елементом у макросистемі людина-держава-суспільство. На сучасному етапі для забезпечення економічного зростання в країні необхідно оптимально поєднати економічну ефективність з соціальною результативністю діяльності бізнесу. Це можливо через налагодження дії такого механізму, як соціальна відповідальність бізнесу (СВБ). В Україні, на жаль, цьому питанню не приділяється належна увага, а відсутність відповідного законодавства, засад та інструментів впливу на СВБ зумовлюють актуальність та необхідність даного дослідження.

Сучасні міжнародні трактування СВБ зорієнтовані в основному на бізнес-структури, тому в акцентується увага на таких речах, як сталий розвиток,